

მთაბა.

ერობის უოველკერული
გაქათი.

შანათი 1 შანი 1920 წალი J. მუარბათი.

1 შანის (სხალი სტილით) 12 ხათზე სოფ. ვაზუნარში, მსგალათის ჯარბის შამოსევის დროს დაღუპულ მებრძოლ ქათა სასაფლაოზემ დანიშნულია სამოქალაქო პანაშვილი. ოზურგეთიდან პრცეხია ვანის კაცთა, გვარდიელთა და მოქალაქეთა გემარტება 11 ხათზე. პანაშვილის მომწუბოი კიმიისაი მოუწოდებს მოქალაქეებს მიიღონ ფართე მონაწილეობა სვენ რესპუბლიკის დამხვალ დაღუპულ მებრძოლთა პასტივისახვამთ. ვანარის მძათა სასაფლაოზე ძეგლის ამგები კომიტეტის თავმჯდომარე გ. მურვანიძე მდივანი უ. ჭოჭუა.

1 შანი.

ქართველი დემოკრატია რუსეთის მებრძოლთა მოწინავე რაზმში იყო და ერთგულთ სცემდა იქ, სადაც იქედნობდა ბორკილი რუსეთის შრომელი ხალხის ხელფების შესაკრავათ. ქართველი დემოკრატია ამხანაგური მოთმინებით იტანდა იმ თავისებურ დენას, რომელსაც ის, როგორც ქართველი, განიცილიდა და საერთო საქმეს—რუსეთის თვითმპყრობელობის ტახტის დანგრევას და შრომელი ხალხის ბედნიერების ტახტის აგებას—მამაცურათ ემსახურებოდა. ის თავდავიწყებით ებმობდა რევოლიუციური ბრძოლის ფერხულში, იტანდა ითას გვარ გაქურდვას ციმბირის მიდამოებში, თუ ციხეების საკანებში, სიკოტლეს ესალმებოდა იმ იმედით, რომ ძველის ნანგრევებზე აღმოცენებულ რუსეთის ახალ წყობილებებში შრომელი ხალხის პატონობას მტკიცე საფუძველი ჩაეყრებოდა და შრომით და შეგნებული კლასიური ბრძოლით შრომის სამეფოსაკენ, სოციალიზმისაკენ საიმედო გზას გაიკაფავდა, მაგრამ მოსტყუვდა! თვითმპყრობელობა დაეცა, დემოკრატული წყობილებაც კი ვერ დამკვიდრდა.

მთელი რუსეთის სივარცებე რუსული სტიქიას

გზა ვეხსნა, ზღვა იშალა და ევბერთელა ტალღებს გამუღმებით ისვრის გარეშემო. ამოვარდა ჯოჯობეთური ქარბუქი, ზუზუნით და სატანისებური ხარხარით ეხეთქა დემოკრატის სანგრებს, დასწყეტა დემოკრატის შემეარტებელი ძაღვები, მამას დასაშორა, მამა—შვილი, მათს შორის უფსკრული გათხარა და გიმიართა ბრძოლა, ბრძოლა უღმომბელი და სასტიკი. მთელი რუსეთი ცეცხლის ალში გახეველი და სწავას, აფერფლებს გარემოს, ხელჩართულ ბრძოლის პროცესში ხალხის სისხლი შადრევანივით შალდა სცემს, ქვეყანა ადამიანთა სისხლით ირწყება. ფაბრიკა ქარხნებში გრდემლზე ჩაქუნის ცემა აღარ მოისმის, მუშას ხელში ტყვიის მტკორცნელი აულია, მას საზარელათ აკაკანებს და თავის ძმას გულში სცემს, სიკოტლეს ასალმებს, სოფლის მინდორ-ველებზე სოფლის მუშას საამური სიმღერა შეუწყვეტია, თოფისთვის ხელი წამოუღვლია და სასიკვდილოთ სდგეს თავის მუშობელს. ინგრევა რუსეთი, ეცემა წარმოება, ნადგურდება სიმღიდრე, სიყვარულის მავიერ სიმბორტე ძლიერდება. და ქართველი დემოკრატია შედრცა. მან ვერ გაუძლო საზილარი სურათის სანახაობას, ვერც შესძლო აზვირთებული ტალღების დაწყარება; საწმობლოს

თვალი მიპყრა, ქართველი ხალხის გადაჩენა გინიზრახა, საქართველო დამოუკიდებელ რესპუბლიკად გამოაცხადა. 1918 წ. მაისის აქტი—ეს არის აქტი გამოქმნის და უარყოფის იმ სამხედრო რღვევანგრევისა და მუდმივი მონაწილეობისა, რომელიც ბოლშევიკებმა თავის დროსაზე დასწრეს, თავის თავის მიზნად გაიხადეს. ჩვენ უარყავით უწყესობა და ჩვენში დემოკრატიული წესები შემოვიღეთ; ჩვენ წინააღმდეგით პატარა ჯგუფის მთელ ხალხზე გაბატონებას და ხალხის ხელისუფლება და ბატონობა განვაძეკეთეთ; ჩვენ დავგმეთ სამოქალაქო ომი და შინ შვილიშვილი ჩამოვადგეთ, ჩვენ ვისწრაფით შექმნილი წესიერებით და მშვიდობიანობით ვისარგებლოთ და ავაყვავოთ მეურნეობა, გავაძლიეროთ წარმოება, გავადვილოთ მიმოსვლა, მოვაწყუთ ევროპასთან ვაკცლა-გამოცლა, დავიქიროთ საერთაშორისო დემოკრატიასთან მკიდრო კავშირი, დავუწყოთ მის კულტურას, ვისარგებლოთ მათი ცოდნით, გამოცდილებით, გავაწყოთ სიძვირე, შევქმნათ სიმდიდრე, რომ ვათავითკნობიერებულთ სიმდიდრის და არა სიღატაკის და ბოროტების სოციალიზმი დაეაყვაროთ. და აი ამ დროს, როდესაც ჩვენ ვცდილობთ, ვშრომობთ, ცხოვრებას ველავებთ, სახელმწიფოს ვაწვინებთ, ბოლშევიზმი კავშირს ჰყვარს ოსმალითა ფაშებთან, ადერბეიჯანის ხანებთან და ქართველი ხალხის წინააღმდეგ ილაშქრებს. ბოლშევიკ-ოსმალითა ბლოკი ჩვენ საზღვრებს ემუქრება, ჩვენს ქვეყანაში შემოქრას ლომობა, ჩვენს სამშობლოს აოხრებს შუბარის, ჩვენზე მომართის უღლის დაღმას ელტვის. მაგრამ მოსტყუებდებიან! შერთებულ ქართველი ხალხი მათ მოქმედ ხალხს მტერს ხელიდან ააცილოს და დამარცხებულს და შერცხვენილს მტერს თავის ადგილს მიუტანს. მამ დავიზამთ და მთავრობას გვერდში ამოუდგეთ! ჩვენი ქვეყნის შეიღების გულით ფოლადის გაუტყუელი კედელი აღმართათ. სასტიკი ბრძოლა მათ, ვინც ჩვენს ქვეყანაში ჩვენ და დემოკრატიაზე იჭრება. ამ ბრძოლაში საერთაშორისო დემოკრატიის თანაგრძნობა ჩვენცენ იქნება.

საშუაგრი მართხველთან.

ერობა და კოლაპერაცია.

IV.

კოლაპერაციის სახელმწიფოსა და იმისი ავითმართველ ორგანოების ხელში გადასვლა დასაშეგბია და მისაღები კოლაპერაციითა შოლოდ სრულის ნება-ყოფლობით. წინააღმდეგე შემოხვევაში ეს იქნებოდა ისეთი ურას-სოციალისტური გეგმებიანობა, რომელსაც, ვერონტე, თვით საბჭოთა რუსეთშიაც არ

ჰქონია ადგილი. ამასთანავე ეს გავითარებდა ჩვენ ისე არ უნდა ვგვსმოდეს. თითქოს ჩვენი ერისა და იმავე დროს იყოს აუცილებელი მთელს სახელმწიფოში. როდესაც ესა თუ ის კოლაპერაციი თავისი დაინახავს, რასაც მისგან მთელი ხალხის ინტერესები მოითხოვს არსებულს პოლიტიკურსა და ეკონომიურს პირობებში, თუ მას ხალხს ინტერესები თავის საკუთარს ინტერესებად აქვს მიჩნეული, მაშინ ის სრულის ნება-ყოფლობით დაეყრდნობა და ორგანიზულათ დაუკვე მარტება მთელი ერის იმ სიმედობა და მამოძრავებელ ზონჩხს, რომელსაც დემოკრატიული სახელმწიფო წარმოადგენს, რომელიც გამომახატველია და მოსამსახურე მთელი დემოკრატიის. მთელი ერის ინტერესების და ამისათვის აღტურვილია ამა მარტო კეთილი სურვილებით, არამედ აგრეთვე ისეთი უფლებებითა და აპარატებითაც, რომლებიც კოლაპერაციის სიზმარშიაც არ მოეღანდება.

მაგრამ ყველაზე მეტი უპირატესობა, რომლითაც ერობა კოლაპერაციის წინაშე ხალხის თვალში უნდა სარგებლობდეს—ეს ის ვახლავთ, რომ რაც კოლაპერაციის შიერ ვანზრახული ხალხისთვის სანატრებლო საქმეები შოლოდ კეთილ სურვილებს გყრდნობა, ერობისათვის ასეთი საქმეები ვარდაუფილი ვიღლებულობის სფეროში ტრიალებს.

ვიცი, ჩვენ აქ მეკერი შემოგვიტყვას, გვეტყვის: ეს ხომ კოლაპერაციის მოსპობა იქნება! მაგრამ ჩვენ გვეწამს, რომ ყოველივე მას, რასაც ჩვენ კოლაპერაციაში უნდა ვერთვოდეთ, უკვე თავის ზუნებაში ატარებს ის დემოკრატიული სახელმწიფო, რომლის სრულუფლებიანი დამოკალაქებებაც ყველა ჩვენ ვართ, და ატარებს არა შეკვეცილთ დამახინჯებულთ, როგორც ამის დღევანდელი ჩვენი კოლაპერაციები. არ არსებობს საქართველოს ტერიტორიაზე დაწესებულება, დემოკრატიული საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკაზე და მის თვითმმართველ ორგანოებზე,—იმდენათ ვაღლებული იურიდიულათ მთელი ხალხის წინაშე და აღტურვილი იმდენი ძალაუფლებით მთელი ერის შიერ, როგორც საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა, და, გვგონია, რომ ყველა სხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ცალკე არსებობა, რომლებიც იმავე საქმეების კეთებას ვებრძობებიან, რომლებსაც პირველყოფლისა თვით სახელმწიფოსაგან მოითხოვს ხალხი, ჩვენ გვგონია, რომ ასეთი ორგანიზაციების ცალკე არსებობა—ეს შოლოდ ხალხის ძალების დაქსაქვა—გაფლანგვა იქნებოდა. აქ გვეტყვიან, რომ კოლაპერაციებს უფრო მეტი უნარია და გამოცდილება აქვთ, ვინც ახალგაზრდა ადგილობრივ თვით-

მმართველ ორგანოებსა, განსაკუთრებით ეპკრობა — მრეწველობის საქმეებში. დაუშვათ, რომ ეს პართიაც ასეა, მაგრამ ჩვენ ერთა და კოპერატივა ერთი მფორგის როდელ უნდა დაუბირდაპირით, არამედ ერთხელ უნდა დაესვათ: უმჯობესი იქნება, თუ არა დემოკრატიისათვის, რომ ერთა აღიჭურვის კოპერატივის გამოკლიდებით, ხოლო კოპერატივა კი ერთობის ძალა-უფლებით. ესთქვათ, ერთას ვანზრახება აქვს შეიძინოს ხალხისათვის პირველ მოთხოვნის-ღების საგნები, რათა მის ცხოვრება შეუწყობუქოს, რაშიაც მის და პირველ ყოვლისა მის ხდის ხალხი იურიდიულთ ვალდებულად. მაგრამ, ესთქვათ, ერთბას, როგორც ახალგაზრდა დაწესებულებას, ჯერჯერობით არც თანა ჰყოფნის და არც შესაფერის გამოკლიდებ-ბა მოელოება. აჯობებდა თუ არა, რომ კოპერატივა მისი ბუნებრივი ორგანო ყოფილიყო, რომელსაც ის მეტის ძალით ამოუშავებდა და რომელსაც ის მთელი ხალხის საკეთილდღეოთაც გამოიყენებდა. ავი-ღოთ მეორე მავალითი: ესთქვათ, სადმე კოპერატი-ვის სახალხო სახლი, ან საავთმყოფო სურს ავაგოს, ან გზა გაიყვანოს, მაგრამ ყველაფერი რომ ფულით გაკეთდეს, ამისთვის დიდძალი თანხა საჭირო და ამ-დენი კი მას არ მოელოება. ამევე დროს ერთბას უფლებ-ბა აქვს ხალხს ნატურალური ბეგარა დაადის და ბეგრი რამ მას მისსავე სასარგებლოთ უსასყიდლოთ გააკეთებოს, რის უფლებმაც კოპერატივა საესე-ბით მოუკლებულია. მაგრამ, თუ კოპერატივის თანხას ერთობის ხელის, უფლებაც ზედ მიემატება, სახალხო სახლიც ადვილათ ამენდებოდა. აუარებელი მავალი-თების მოყვანა შეიძლებოდა იმის სასარგებლოთ, რომ კოპერატივის ერთბასთან გაერთიანება ძლიერ ნაყო-ფიერი იქნებოდა და მის თვით დემოკრატიის ინტე-რესები გვიკარნახებს, მაგრამ, ვგონებ, ჯერ მსმც საკუპირისა.

ზოგიერთები იმასაც გვეტყვიან, რომ ერთბა კოპერატივის ინსტიტუტის ნიქს საესებით ხალხლავ-ღაო, მაგრამ ამავ შემდეგს წერილში.

მ—რთ.

ზამბომბის დადგინიღმინიღან:

— ამპტიკიდეს ოზურგეთის თემის გამგეობის ხარჯთ-აღრიცხვა 1920 წ., რომლის ბალანსი გამო-ჩხატება 155,494 მან.

— ყოველი გურიისათვის უზნის მილიციის უფ-როსი ისაკი დლოიქ დინიწონის შაზრის მილიციის უფროსთან საგანგებო შინაღობის მოხლელ ა. წ. 1 აპრილიდან.

— შინდოს განათლების განყოფილების გა-ღვის, შთაფარ ინსტიტუტორის გ. გოვაძის სასწავლო-გამოჩინება ახალღების უმ-ღლეს დაწესებუ-ღებულში მომზადის ინსინდენტისა.

— მასწ. ნ. ბნჯალაყას ავთმყოფობის გამო მიეცეს ერთი თვის თავისუფლება 15 აპრილი-ღან ა. წ.

— მასწავ. სიმონ გუჯაბიძე განათვისუფლე-ბულ იქნას საშახურღიდან 15 აპრილიღან ორი თვის ჯამგირის მიცემით.

— დაუყენებლივ დაწესებულ იქნას გამოკლდევა ხიდის თავ-სამება-ჯინეთის გზას: უფლება მიეცეს ტგნაიკურ განყოფილების გამგეს ამ საქმეზე შისგან გამოთხოვილ კრედიტით სარგებლობისა.

— მიღებულ იქნას საშახურღი და დინიწონის ბახვის საექიმო პუნქტზე ექიმი-ქალი ჯინ 10 აპრი-ლიღან ა. წ.

— სასურსათო განყოფილების მოანგარიშე ივანე ურუშიძე გადმოყვანილ იქნას ბუჭგალტგრი-ში უმკრის მოანგარიშელ 15 აპრილიღან.

— მიეწყოს ქ. ღანანბუთში საგრობო საავთმყო-ფო და გინსანს აგრეთვე აფთიაქი.

— საექიმო განკ. ეამდის მოხსნება შესახებ ჩოხატაურის აფთიაქში მომადარ ჩვევისისა, რომლი დანაც გამოირკვა, რომ ამ აფთიაქში საქმე ძლიერ კარგათა დაყენებული და პერსონალიც თა-ვის სიმალეზე სდგას, მიღებულ იქნას ცნობაღ.

— ბახვის საექიმო პუნქტზე დინიწონის ბგინა-ქალი აღტქანდრა ქიქოყ 20 აპრილიღან ა. წ.

აქეთის საექიმო პუნქტზე დინიწონის ფერშა-ლი იგვქ შალუღარია 20 აპრილიღან ი. წ.

— მიეცეს ფერშალს პრ. ბგრეციანს ერთი თვის თავისუფლება, თანამხლ მისი თხოვნისა, უჯ-მგირით 20 აპრილიღან ა. წ.

— მიღებულ იქნას და წარგდინოს მორიგ საგრობო ყრღობის გრობის ტრანსპორტის ხარჯთ-აღრიცხვა 1020 წ.

— ოზურგეთის ჯარის-კაცთა და გვარღიღოთა კულტურულ-განმაღლებელ წრეს მიეცეს დახმარება ოცდა ხუთი თასი (25,000) მანგითი.

თქმთა დადგენილებიღან.

ჩოხატაურის თემი

მიმდინარე წლის 16 აპრილის თემის საბქოს სხღობამ განიხილა შემდეგი საკითხები:

1) მიწის საკითხი, ამ კითხვის შესახებ ვრცელ

ლი მოხსენება გააკეთა ოზურგეთის სამხატრო გრო-
ბის გამგეობის წევრმა კ. ქავთარაძემ. მან დაწვრი-
ლებით აღწერა ყველა ის, თუ რა ნაბიჯი გადაუ-
დგამს სამხატრო გრობის გამგეობის ამ კითხვის მო-
საყვარებლად. მოსხენებით კრება სრულიად დაკმა-
ყოფილად და სამკო ვადავლია შემდეგი მორიგი
კითხვების გარჩევაზე:

3) სურსათის კითხვის შესახებ საბჭომ ასეთი
დადგენილება გამოიტანა: დაგვალის თემის გამგეო-
ბას ღღუგე მითლოს შემდეგი სასწრაფო ზომები
სურსათის მოსაწოდებლად. საღსარი უკ ანისათვის
უნდა გამოთხოვილ იქნას მოკლე ვადაიანი სესხის
ხაზით სამხატრო გრობიდან და თემში არსებული
კომპარტიებებიდან, კავშირიდან და აგრეთვე
კერძო ბირებიდანაც. ყოველივე ტუნეკური მხარე
ამ კითხვისა მოგვარებულ იქნას არა უგვიანეს ორი
კვირისა დღეებში.

3) საბჭომ მოისმინა თემის გამგეობის მოხსენე-
ბა შის მუშაობის შესახებ, იქონია მსჯელობა, აღ-
ნუსხა ნაკლებდებები გამგეობის მუშაობისა და ფუ-
სურვა გამგეობას მოსავალში უფრო მეტი უნაზის
გამოჩენა, ინიციატივა და ანაყოფიერი მუშაობა.

4) საბჭომ იქონია მსჯელობა გამგეობის და
სხვა მოსამხატრებების ჯამაგირების შესახებ და და-
გინა: მოემართოს მათ ჯამაგირები ამა წლის პირველი
თებრელიდან შემდეგი საბით: გამგეობის წევრს
მიეტყოს თვითრად სამი ათას ხუთასი მანეთი; საქმის
მწარმოებელს ათეში ორი ათასი მანეთი; გვეწვრის
ფარცხის საზოგადოებას ივლიანე ცკეტინიძის და-
სამკაყოფილებლად (დარაჯობის ჯამაგირში) შეიდა-
სი მანეთი.

5) დღეებიდან ხმოსანი ისონ ტყველიაძე აღ-
დგენილ იქნას თავის უფლებებში.

6) მიეტყოს თემიდან დახმარება ბუკის-ციხის
სკოლის შერჩობის დასამთავრებლად, გუთურის და
გოგოლივის უბნის—სამიჯვის ორასი ათასი მანეთი.
განაწილება ამ თანხისა მათ შორის ვვალება თემის
გამგეობას და სასკოლო სექციას, რომელთაც უნდა
გათვალისწინოს ყველა არსებული იდელომობრივი
პრობები.

7) თანხმად განცხადებისა გამგეობის წევრი
ლუკა ბერძენიშვილი განთავსდებულ იქნა მის-
ზე დაკარგებული მოვალეობისაგან. მის მთავრად
თემის გამგეობის წევრად არჩეული იქნა ხმოსანი
მელქ. დოლიძე

მღვინი დ. დამაშაძე.

სამეურნეო ბანკოში აღმზა

შეპარეშუქთა სეურადლებით.

დაღვა აბრეშუმის ქიის მოვლის დაწყების დრო.
შეპარეშუქთა პირველი საზრუნავია, სანამ აბრეშუ-
მის ქიის თესლს შეიძენდენ, იანგარიშონ, რამდენი

მისხალი თესლის საყოფი ბჭოლის ჟოთილი ქვეტა
და იმის შესყვარათ იყოლიონ ჭია. ^{საქმისაგან}
ჭრთი მისხალი თესლისგან გამოსულ ქიის სტი-
რდება 7—10 ფუთამდე ფოთოლი. ამიტომ ბევრი
თესლის ყრვას არ გვრჩევთ შეგარეშუმეს, რადგან
ჯარდა იმისა, რომ ბევრი ფოთოლი დასკირდება,
ბევრი ქია ძნელი მოსავლელია და უფრო ადვილია
ფუქება.

ქიის თესლი უნდა შეიძინოს შეგარეშუმემ შე-
მოწმებული, რომ ის საღია, პებრინა (აბრეშუმის
ქიის სწეულბეა) არ ახლავს.

კერძო ვაჭრებისგან თესლის შეტენა საფრახი-
ლია, შთაქრობის გამოგზავნილი თესლი კისამიწეო-
აბრეშუმის ქიის თესლი ბეგნაირია, მაგრამ
ჩვენ უნდა ავირჩიოთ წინადა ჯიშები, სახელგამ:
ა) იტალიური ყვითელ პარკებიანი და ფრანგუ-
ლი (გეროპიულია ჯიშე).

ბ) აფთო პარკებიანი იტალიური, ფრანგული
და ზაღდადის: ეს ჭიჭიბი დიდ მოსავალს იძლევა, პარ-
კებიც კარგი ხარისხისა იცის, ბევრი აბრეშუმეც
გამოიუღეს.

შინ მოტანილი თესლი გამოყვანამდე უნდა
დაამზაოთ, რაც შეიძლება, ციკვს, მშრალს და სუფ-
თა ოთახში, ამ ოთახს მუე არ უნდა მიადგეს და
არც ცეცხლი ღაინთოს შიგ.

სანამ თესლს შევიტანდეთ საამბოთა, ოთახი
უნდა გასუფთავდეს, სხვადა შორის უნდა მოისპოს
თავი, რომელსაც ყაქის თესლი და ქია ძლიერ
უწყვარს.

სოფლის შეგარეშუმე ხშირათ სხეულის სით-
ბოთი, უბეში ჩაღვით ათბობთ თესლს—ეს ძლიერ
მავნებელია. საზოგადოთ, აბრეშუმის ქიის სუფთა
პაერი უყვარს, მაწია უსუფთობასაც ვერ იტანს,
სწეულბეა და ამიტომ საქიროა შეგარეშუმემ თხვი-
ლანგე სისუფთავეს დიდი ყურადღება მიაქციოს:
ყველა ჭურჭელი, რაზედაც აბრეშუმის თესლი ან
ქია მოთავსდება, ნაცრის ძლით უნდა აღირეცმოს.

თესლის თვობის დრო უკვე დამდგარია და
საქიროა ელავე შეუღვეთა ქიის გამოყვანას. ამი-
ტომ თესლი ბუბრინა ოთახში უნდა გადაიტანოთ
და იქ ვაბოთ თანდათანობით პაერი ყოველდღე 1/2
გრაფუსი სითბოს მიმეტებით, სანამ 18 გრაფუსილი
ავიყვანდეთ, ამას ზევით არ უნდა იფიროს სითბომ
და არც დაბლა ჩამოგვეს, მერა არ გამოვა.

როგორც კი თესლში პირველი ჭიჭიბი გამო-
ჩნდება, იმავე დღეს კოლოფიდან გამოყრინ და
ფრახილია დაყრინ კიდე—აეცილ მოკოლოფებულ
სუფთა აფთო ქაღალდზე. შემდეგ ამ ქაღალდს და-
დებენ მაგიდაზე (სტოლზე), რომელსაც ოთახის

შუა აღივსოს დაღვამენ.

ყვიფელი ჯივის თესლი უფრო აღრე გამოდის, ეინემ თფარი და ამიტომ მეტი სითბო თეთრის ჯივისას უნდა.

გრთო დღის გამოსასვლელი ჭია შუა დღემდე უკვე მოთახსებულია, ამიტომ ჭიის აყვანა შეიძლება 9—10 საათზე.

ამ დროს ამოსულ მურს ვადააფენენ მსხვილ თვალა ლეჩაქის ნაქვრსა ან მსხვილი ჭინძისთავით დასრუტულ ქალაღს, ზემოლან სუფთა დანით ან ჰაერარლით დაჭირლ ნორან ფოთოლს დააყრინ. როცა ჭიები ერთიანათ ფოთლებს მოფენიებიან, ლეჩაქს ან ქალაღებს იღებენ და ქალაღ—ვადაფარტულ ჩელტზე გადააქეთ. ჭრთ დღეს აყვანილი ჭია მეორე დღისას არ უნდა აეროს, თითოული აყვანა ცალკე ჯგუფს უნდა შეადგენდეს და საკუთარ ჩელტზე უნდა დაისხოს.

პირველს და უკანასკნელ დღეს აყვანილი მური არ გამოდგება და ამიტომ უნდა მოისპოს, დაიწვას.

(შემდეგი იქნება)

ბ. შარაშიჟე

მაგუნ მწერების აღწერა და მათ წინააღმდეგ ბრძოლა.

მცენარე ცოცხალი არსებაა, რადგან ის იბადება (თესლისაგან) იზრდება, იკვებება და შემდეგ კვდება, როგორც ცხოველი. ცუდს პირობებში მცენარეც ავითმყოფობს, უზრუნველს სხვა და სხვა სატყეობები, გამოწვეული მაგუნ სოკოებისა და მწერებისაგან. არსებული ბაღების დასაცავათ ზემოხსენებული მტრებისაგან საჭიროა დაწერილობითი ჯიკნობა, იცუტ ჩვენს მაგუნებლებს, როგორც მრავალდღიან, დღეებშიან და ცხოვრობენ, და რა ზიანი მოაქვთ მათ ბაღებში, რომ ამით მოგვეცეს მათ წინააღმდეგ ბრძოლის საშუალება. ბრძოლა მწერების და სოკოების წინააღმდეგ ბაღებში უნდა დაიწყოთ ადრე, ვახაზუბლიდან. ჩვენი მეურნენი ბაღების მტრებს აუცილებლათ ორ ნაირ საშუალებით უნდა შეებრძოლონ: სათანადო საწარმოებებით და პიტიტური პირობებით. ყველა ის უმთავრესი ორგანიზმები, რომელთაც მებაღეებს და აკრთავე მეურნეებს უწყეთ ბრძოლა მთელი ზაფხულის განმავლობაში, იყოფება ორ ჯგუფად: მაგუნ მწერების ჯგუფი და სოკოების ჯგუფი. პირველი თავისი ბუნებით სრულყოფით ვახსენებდეთ მგორსაგან, ამიტომ სხვა და სხვა ის მრძოლის საშუალებებიც, რომლებიც მათ წინააღმდეგ იმარებო. საწარმოებს და სახოცავ სითხეს, რომელთაც ხმარობენ მწერების გასანადგურებლათ, პქვინ ინტექტისიდები, ხოლო რომელთა საშუა-

ლებითაც ისპობა სოკოები, ვახიან ფერფილდებს. 2) ყველა ინტექტისიდებს ვყოფთ მწერებისაგან ორ ჯგუფად. ერთი ჯგუფის ინტექტისიდების ხმარების დროს მცენარეებზე ფოთოლი და სხვა ნაწილი ხისა იწამება, რის გამოც მრავალნაირი ჭიები იზამება მისა ფოთლის კვერს დროს. მეორე ჯგუფის ინტექტისიდების საშუალებით მეურნენი მურსს ავლემენ მწერებს შაპის მიშველ ტანზე გადასმით. ასე მოქმედობენ იმ მწერების დასაბოცავათ, რომლებიც სწოვენ და არა სქებენ. ამ მოკლე განმარტებას შემდეგ მე შეუდგები მაგუნ მწერების და სოკოების აღწერას, სადაც შევხვდები გაეარკვიო, თუ რა გზით შეიძლება მათგან ჩვენი ბაღების განსავსესულება.

1) *Insectus*.— მწერი.

2) *Fungus*.— სოკო.

3) ამ ორი ლათინური სიტყვის ცოდნა საჭიროა, რადგან ამ სახელწოდებით მხადლება წამლები საზღვარგარეთ, საიდანაც ჯერ-ჯერობით შეიძლება მივიღოთ ისინი.

მ ა მ ნ ე მ მ მ რ მ ბ მ ბ ი :

ვაშლისა და ხაღის ჩრხაი, ანუ შეღია (яблочная и плодовая моль).

ყველაზე მაგუნ მწერთა შორის და უზორობესი გამანადგურებელი გურიის ბაღებისა არის ვაშლისა და ხილის ჩრხილი. ისინი ანადგურებენ ყოველ წილსერას მესამედს მოსავლისას. ვაშლის მშენი ეღებმა უმთავრესათ ვაშლის ხეს. ნაყოფის ჩრხილის მატლები ეს ეტანებიან ქლიავს, ტყემალს, ჭერამს და სხვა ხეილსა. ესენი ნაყოფათ განირტვიან ერთიმეორისაგან ფერით და ცხოვრობენ. ამიტომ მე საერთოდ შევჩება ბაას ზემოხსენებულ მწერების შესახებ. თუ ჩვენ კარგათ დავაკვირდებით სანაყოფო ხეებს აპრილიდან დამდეგ მაისამდე, აღვიღათ შევამჩვენთ, რომ ფოთლები და ხან მთელი ხეც ერთიანათ ქსელითაა გაკურთხ. ამ მატლიანს ყველა იტნობს თვის ბეღით, რომელიც ხეცე კეთდება მათ მიერ ქსელისაგან რამდენიმე ფურცლის შეხვევით, ანდა პირდაპირ ქსელის დაქსოვით. ეს მატლები წვილითა. ისინი არ აღმუტებიან მეთოხელ ვერსოკს სიგრძით. ჭიები ფერათ ხმირათ თეთრია, ანდა ლურჯ-მოყვითალო, რომლებსაც ზურჯზე ორ რიგათ აქვთ შავი წერტილები. რადგან ამ მატლებს ზარალი მოაქვთ უფრო მაისში, ამიტომ მათ ვახიან მაისის მატლებს. ამ მატლებისაგან შექმნილი პებლები პებლობას შედგებ ხის ყლორტებზე სდებენ კერსებს ჯგუფად. თავის კვერცხებს თვითფული დღეალო პებელა აფარებს

ყუთელ ლორწოს (სითხეს), რომელიც ჰაერზე ჰაერდება და იცავს კვრისებს, როგორც ფარი (საცაფი). ორ კვრისს შემდეგ კვრისებთან იტყე-
ბა შატლები, რომელნიც შეთლი ზაფხულის გან-
მავლობაში სსხორობენ საცაფს, რისკეთი 5-6 წ-
სულიაღვე. ვახაფხულზე, როდესაც კარგი ღარები
დააღვე, მკვანათა კვირტების გაფურჩქნისათა-
ნავე შატლები გამოდიან საცაფ ბინიდან, მილოღ-
ვენ ნორს ფოთლებზე, ძვრებიან ფურცლის სირბი-
ღში, რომლისაგან იკვებებიან და რჩებიან იქ
თითქმის ერთ კვირაზე მეტს. ზეგნის აუჯავებამდე
ამას შემდეგ მომწლავებული შატლები გარგდნაძე
უღვებიან საქმელათ ფოთლებს, რისგანაც ვერჩება
მხოლოდ შატლო ძარღვები. ისინი აარსებენ რამო-
ღენიმე კოლონიებს და საზოგადოებრივი სახით
გვლინებიან ხის უშეტეს ნაწილებს ფოთლებისაგან
გასატოვლებლათ. უფოთლებათ კი მკვანარე საცე-
ვა მასალის ვერ ამხადებს, ნაყოფს ვერ ისხამს და
მკვანარე წილს შემდეგ კიდევ ხმება. დაზარალი კი-
ები ფრინველებისაგან და სხვა შტრებისაგან თავის
დასაცავათ მახლობელ ყლორტებს და ფოთლებს
შულშიაბაზენ, ბუღის აუთებენ და ვეკვიანან. ასე
აჭარებენ ისინი საცოცხლეს თითქმის ივისამდე.
ივისსწიკი არ იკვებებიან, ამ დროს ისინი პარკს
აუჯავებენ ბუღებში, საიდანაც ადრე ჩაღება ღამ-
ზი, თეთრი ფერის პებელი, შავ-შავ წყარტილებით
წინა ფრთებზე, რომელნიც უფრო აღდგება და
თანაც ვრძელი, ვიდრე უჯანა. ამ პებლებს გატე-
ნული შევადულობით ყველა იცნობს, ვინც და-
ხვრირდება. ივისსა და ივისში მით ვხედავთ ივენ ღამ-
ღამობით ღამის სინათლესთან სახლებში. დღისით
პებლები უძრავათ ხეღან ფოთლებზე ან ტოტებზე
და არ აფრინდებიან მანამდე, სანამ მის არ წამო-
წვეწვება რაიმე ან თუ არ გაჯანდება საჯღობი. ამ-
რიგათ ისინი მინდვრებსა და ბაღებში ბებლოაზენ,
დღისით-კი სდებენ კვერცხებს, საიდანაც იხეცებიან
პატარა შატლები, რომელნიც ზამთრობენ და შრავლ-
დებიან იმწირათ, რანაჩრათაც წინად მოვიხ-
სენიეთ.

ზემოსხენებულ მწერების წინააღმდეგ ბრძოლა
არაერთი სიმწლევა არ წარმოადგენს, რადგან ეი-
ბით იმართ კვერცხებიდან გამოჩეკილი შატლები სდ-
ბენდარობენ, რით იკვებებიან და სხვა. ამიტომ
პირველ შემთხვევაში უნდა დაკრიფოთ ყველა ბუ-
ღები (კვერცხების საცაფი) და დაესწვათ, შვორე
შემთხვევაში-კი ბრძოლა ვაწარმოთ შამიან წამ-
ლის ზმარებით ინტექტიონლების ჯვლებთან, რითაც
მოიშამება ფოთლები და შატლებიც კვების
დროს: ამისათვის უკეთეს საშუალებად ითვლება

დღეს-დღეობით პარიზის სითხე. პარკების სითხე
დაშაღდება იმწირათ: ივლებთ 15 ცეცხლს წყლის,
1/2 გირ. პარიზის მწვანე ფენილს, 1 გირ. დაუშ-
ლელ თეთრ კრის, 4 გირ. პურის ფქვილს.

მომწლავთ: ბოქვაში ვახაფხვი 15 გედრო წინდა
წყალს საცერში ვატარებთ, რომ ნაფავი არ ჩაწყეს
და აბით სასურავი ამარატისათვი არ დაზიანდეს
სითხის სსურების ხანს. შერე ბოქვაში, საწურავში
გატარებთ უნდა ჩავახათ და კარგათ აურიოთ
ჯობით კრის რძე, დაშაღებული 1/2 გედრო ბოქ-
კიდან ამოღებულ წყლისაგან და 1 გირ. კრისაგან.
შემდეგ საჭირთა ჩაიწუროს საწურავის საშუალებით
იმევე ბოქვაში წყლისაგან ვახანილი 1/2 გირ. პარი-
ზის მწვანე, (ანუ ფხვნილი), კარგათ დადუღებული
თიხის ქურტელში, სადაც ის არ უნდა დარჩეს
კოშტ-კოშტათ. სითხე ბოქვაში ხელშვორათ უნ-
და აურიოთ და წამალი მზათ იქნება ზმარებისთვის,
ოღონდა სასურებელ ამარაში ჩახსნის დროს ყო-
ველთვის დასჭირდება მას რავე-ღარავა, რომ არ
ჩაშორებოს წვიმამ ფურცლებისაგან, დაშაღებულ
სითხეს ურგეთ წებოს, მოღლებულს 4 გირ. პუ-
რის ფქვილით ნახავარ ვედრო წყალში, რომელშიც
ბოქვის სითხით ვთხებულთ და ურგეთ მას ნელ-
ნელა, საცერში ვატარებთ. თუ ჩვენ გვესაჭიროება
ნაკლებ რაოდენობის სითხე დავაშაღოთ, მაშინ
უნდა ივილით პარიზის ფხვნილი ვედრავზე 3-4
მისსალი. ფხვნილზე ორჯერ მეტი კრის 6-8 მი-
სსალი და 1/4 პურის ფქვილი.

(გაცრებლება იქნება).
იორდანე ზენაიშვილი.

სასკოლო განყოფილებიდან.
სახაზხო სკოლების ერთი წლის ისტორია.
I.

ი. წ. 20 მარტს შესრულდა ერთი წელი, რაც
გურიის სამხრო ერობამ სახაზხო სკოლების ინსპე-
ქციისაგან ჩიბარა მაზრაში არსებული 128 პირველ-
დაწყებითი და 21 უმაღ. დაწე. სასწავლებლი.
თუ შევდევლობთ მივხედავთ იმ არა ნორმალურ
პირობებს, რომელშიც მოუხდა ასა. გრობას ამ
სკოლების ჩაბარება, დიდი წარმოსადგენი იქნება
სირთულე იმ საქმეებისა, რომელთა გაკეთება და-
კისრა განხაღებულმა ცხოვრებამ ამ ნორის, ახლათ
ფხვალგმულ დაწესებულებას. თუშეა ბვერი, ბვერი
საყო გაკეთებული ამ დარგში თვით საღბისა და
მასწავლებლების მიერ, მაგრამ კიდევ მეტი მო-
საწყობა-მოსაწყისრობებლათ ვადაცა გურიის სამხრო
ერობას. მოსოფილი ომის გამანადგურებელი გავ-

ღწეა, რომელიც სახალხო სკოლებშიც შეტრილი-
 უა და შეიძლება გამოკლიდ მასწავლებელთა რაზმი
 შეესტეგნა, რვეოლოჟიის ქარტეხილის მიერ გა-
 მოწვეული სასკოლო ცხოვრების სრული არველა-
 რვეა. ძველი, ჩვენი სკოლების გამოაახიარებელი
 რვეილის ნაშთები, ახალი პირობების შექმნის სპე-
 რობა—ი რ ახსიათებდა ჩვენს სკოლებს. მაგრამ
 ნურაინ იფიქრებს, რომ ამ სკოლების გადაცემით
 ერობას დაეკისრა სკოლების მხოლოდ იდეური
 ხელშედეგობა. მას უნდა გამოენახა აგრეთვე
 საშუალება იმ 21 უმაღ. დაწ. სასწავლებლისათ-
 ვის, რომელიც ის უმნიშვნელო და-
 ხმარებაც კი, ბაზნიდან რომ იღებდნ სმი მარტის
 დამატების სახით, მოესპოთ ამ სასწავლებლებს ერო-
 ბის ხელში გადასვლის დღიდანვე. მდგომარეობა
 ურტრქული იყო: ერობის საღაროს სრული სიკა-
 მდებარე მასწავლებლებს: ცაკიერება, ერობის შე-
 მდგომარეობაზე, სმ სასწავლებლებსა სახაზინოთ შე-
 ღების შესახებ შეთავრობის უარი და სხვა. არსიდან
 ხნა არ სწავდა სასოწარვეთილებამ ამ სკოლები
 შევიტრების მსოიკ კა. დამბადა. მაგრამ ეს იყო
 ამ სასწავლებლი დაფუძით არაფერი გაკეთდობდას
 პირქით, ბევრი და შედეგობა, ძველ, ბიუროკრია,
 ტიულ შეთავრობის დროს დაარსებული სკოლებს,
 დაბურვა დემოკრატიულ ერობის მიერ გამოიწვედა-
 სრულიად ბუნებრივად ამ შემთხვევაში, ხალხის უპი-
 ყოფილებას, რომ ვურთლები ადგილით არ შეურიგ-
 დებოდნ თავიანთ ნაამიარ სასწავლებელთა
 დნებრებს; შორშობს ის ერთსულოვანობა, რომელ-
 დიც მათ გამოიჩინეს ერობის წინადადებით მასწავ-
 ლებელთს, ათუ თვის აკამიარების გადახდაში.

ამ რეორგანიზაციის შედეგობა დახურვა იმ სასწავ-
 ლებლებს, რომლებიც ერთად-ერთი ხელშისწავლობია
 სასწავლის მისიურნი დემოკრატიის შეიღებისათვის!
 ცხელი აყო, სამაზრო ერობას უსახარობის მიხვითი
 არ უნდა დაეკება უმაღლეს დაწვეობის სასწავლებ-
 ბელი. თითო უმაღ. დაწ. სასწავლებლის შენახვა
 კი იმ დროს წლიურათ ჯდებოდა საშუალოთ 75.000
 მან. ხოლო 21 სასწავ. კი საქირთ იყო 75.000
 მან. † 21 = 1575.000 მან. თუ ამას მიუთავტებ
 დაკრებების 100% იან დამატებას, ცხელი იქნება,
 რომ უმაღ. დაწ. დახმადეს იმ წყაროებიდან, რომ-
 ლელებიც მის ვანქარგულებში იყო, სამაზრო ერო-
 ბისნთ თვის ცალიერ საღაროთი არ შეებლო.

ქნელია იმის თქმა, თუ რას იზამდა ერობა,
 რომ 1919 წლის ევენისთვეში არ მოსულიყო თი-
 ბისიდან ფრიად სასიხარულო სნობა: „დამფუძენ-
 ბელმსწავლებელთა განხილვისათვის ეურობის უმაღ. დაწ. სა-
 წავლებელთა ბაზინის მოამტებითი დამკოფილე-
 ბათ“ გვიჩვენებს, რომ ერობა გაკავამდინიერესო?

—ეკითხებოდნ სახალხო მასწავლებლებს ერობით
 მეორეს. მეორე დღეს სამაზრო ერობის მსწავ-
 ლებელნი მობდენ ერთმანეთს მოსულ სნობას.

(გაგრძელდება იქნება.)

ქალმან.

თემა ცხოვრებიდან.

ბილისთავის თემი, სოფ. ქვენობანი.

ხალხის ერთ ნაწილს თავისუფლება და მოქა-
 ლეებობა ისე ემისი, თითქოს უნდა იჯდეს თავისთ-
 ვის არხინათ და საზოგადოებრივი ცხოვრების სე-
 კირობისათვის კი არაფერი არ აკეთოს. ასეთი
 ფსიხოლოგია დამახასიათებელი და ნიწნობლივი
 თვისებაა აზიური სიზნარისა და დაუდგარიობისა.
 შეგნება საზოგადო საქმისადმი აქ შეიკავა.

სოფლის გზა ეს ხომ აუცილებელი პირობაა
 ცხოვრების უკეთესათ მოწყობის დასაწინაურებლიათ.
 ყველანი უნდა ვაკეთებდეთ მის, რადგან მით ყვე-
 ლანი ვსარგებლობთ.

ოზურგეთითან ბილისთავიდან არის საფოსტო
 გაზრტყული, რომელიც ძალზე დაზიანებულია და
 რომელიც საქირთებს კაბიტალურ შეკეთებას. თემის
 თავმჯდომარე ავხანის სოფლად ვირიებს და ხალხს
 იწვევს, მაგრამ არ მოიღის.

ასეთ ვარგებობაში ინციდენტებსაც აქვს აღი-
 ლი: მოდის გზარის ოჯახში, იწვევს ახალგაზრდას
 გზაზე საშუალოთ, ის უარება, გზირს გული მოსდის,
 თოფს უმიზნებს. ამას მოკუება წივილ-ცივილი, ხალ-
 ხი თავს აყრის. ერთი ამბობს: დღეს აღდგომია, რა
 დროს გზა. მეორე ამბობს: არ ვაკეთებ იმ გზას და
 არ ჩამაკელიო, მესამე: აიღო უნდა ის თოფი და
 თავზე დამტროო მაგ ქოფასო“. არც ერთს ვან-
 გებ არ წამოსიკდენია, გზა საქირთა და უნდა ვან-
 თებდეთო.

საქირთა ჩვენი ყურადღება აქეთკენ იქნას მი-
 პყრობილი და მტერ მუყაითობა და ვნარგია მოვა-
 ხმართ ხალხში სინათლის შეტანას.

ან—ღას.

სამასწავლებლო კურსები.

თანხმად ვურიის სამაზრო ერობის დადგინ-
 ლების მიზინიარე წლის წიგნებზე კ. ოზურგეთში
 გვისწნება 21/2 თვიანი კურსები სახალხო სკოლების
 მასწავლებელთა მოსამზადებლიათ. კურსების მოსმენა
 სავალდებულოა ყველა უფლებებო და აგრეთვე იმ
 მასწავლებელთათვის, ვინც მოწვეული იქნება ერო-
 ბის მიერ. ვარდა ამისა დაშვებულ იქნებთან უსას-
 ყიდლოთ კურსოპირებუკ, ვისაც აქვს მიღებული ვა-

ნათლებმა არა ნაკლებ ოახი კლასისა; სწავლებს სა-
მარბო გრომა ვეკაიფარ ნიფიერ დახარებას ვერ
აღმოუტყვის. შეეკლება მხოლოდ ბინა მიეცეს. კურსე-
ბის დასაფარების შემდეგ მსწავლეები ჩააბარებენ
გამოცდებს მსწავლელის წოდებაზე. ვინც კურსებ-
ზე არ გამოცხადდება, ან გამოცდებს ვერ ჩააბარებს,
(ვისაც უფლება არ აქვს) სექტემბრიდან სკოლაში
აღივად ადარ ექნება.

კურსების პროგრამა.

1. ქართული ენა და ლივგრატიკა მეოთხე-
კლასი 50 საათი. 2. არითმეტიკა და დარეებითი
გეომეტრია მეოთხეკლასი 30 „ 3. გეოგრაფია მე-
ოთხეკლასი 20 „ 4. საქართველოს ისტორია მეოთ-
ხეკლასი 20 „ 5. ხუნების მტკიცელება მეოთხეკლასი
30 „ 6. მწავლოციის ისტორია 20 „ 7. სასკოლო
პიკეტა 10 „ 8. სასკოლო მუშაობა 15 „ 9.
ხავე-ხატვა 20 „ 10. შეფარდებული გიმნასტიკა
30 „ 11. გალობა 30 „ 12. სანიმუშო გაცე-
თილება.

მთავარი ინსტრუქტორი გ. გოგუაძე

„გორის ფონდის“ შემოწირულების ხეარისში.

„გორის ფონდის“ გასაძლიერებლათ შემოვიდა
15 შმა მიმდინარე აპრილს ოზურგეთის სათემო
„გორის ფონდის“ კომიტეტის თავმჯდომარის ვეტრი-
ნი საღურქვაძისაგან 12348 მან. და 50 კაბ., რომე-
ლი „თანხმე შეერებილია ხსენებული თემის სხვა-და-
სხვა-საფლებში შემდეგ ნაირაა: 1. სოფ. ეპალიაზე
მ. 7970 მან.; 2. ბახეაურში 2,245 მან., 3. გამო-
ღმაშელქვედურში 673 მან., 4. გაბაშელქვედურ-
ში 1,268 მან. და 50 კაბ. და 5. სოფ. ოზურგეთ-
ში 4,360 მან.

აქეთ-კანქათის თემების „გორის ფონდის“ სა-
თემო-კომიტეტის თავმჯდომარის ზაქარია წულაძე-
საგან ოზურგეთის სამხარო „გორის ფონდის“ კო-
მიტეტმა მიიღო 2;360 მან. 50 კაბ. შემოწირულებ-
მა ხსენებულ თემებში შეტრავილი. აღნიშნული
თანხის შესაკრებათ სოფლებმა ასეთი წვლილი გაი-
ღეს: 1. სოფ. ვანა 2,070 მან., 2. ზოზლეთმა
3,030 მან., 3. კანქათმა 6,599 მან., 4. გაგურმა
3,291 მან. და 5. ზედა-აკეთმა 3,875 მან. და 50
კაბ. ზემოაღნიშნულ თემებში აქეთ-კანქათის თემებ-
ში შეტრავილი ფულაში აღმოჩნდა 150 მანეთის
ყალბობურებო, ნაღდი კომიტეტმა მიიღო 23,459
მან. და 50 კაბ. 1)

1) შემწირვენი: თუმცაღა ზაქ. წულაძემ სია წარ-
მოადგინა 23,608 მან. 50 კაბ., მაგრამ, როცა ამ
ჯამს გამოვალდება 150 მან. (ყველა ფულების რა-

ოდენობას, მივიღებთ 22,458 მან. და 50 კაბ. და
არა 23,459 მან. 50 კაბ., რომელი ფულების რაოდ-
ენობის კვიტანციას მიიღო შემოწირულების შემო-
ტანმა. მაშასადამე წარმოდგენილ სიაში უნდა აღ-
ნიშნული ყოფილიყო არა 23,608 მან. და 50 კაბ.
(რასკვირველია ყალბ ფულებსაც თუ მივიღებთ
ანგარიში), არამედ 23,609 მან. და 50 კაბ.

კითხვა—პასუხი.

კითხვა. მცირე წლოვან ძეგს ყავთ აბეკური.
ერთი მათგანი სრულ წლოვანი შეიქნა. მიუხედა-
ვათ ამისა, აბეკური სრულ-წლოვან მწავლსაც სარ-
კებლობს აბეკურის უფლებით. დასაშვებია, თუ
არა ეს?

პასუხი. დაწესებული აბეკა უნდა მოსპოს მო-
სამარაღებ: 1. როდესაც აბეკა ქვეშე მყოფს შეუ-
სრულდება დაბადებიდან 17 წელიწადი, 2, აბეკას
ქვეშე მყოფს მოყვება, ან 3, აღარ აქნება ის მი-
ხეზები, რომლებიც აბეკის დაწესება გამოიწვია.
მუხუჯე და ყრუზე აბეკა მოისპობა, როდესაც მათ-
შეუსრულდება 21 წელიწადი. აქედან ცხადია, რომ
სრულ წლოვან ძეგზე აბეკის უფლების ვაგრცხე-
ბა დაუშვებელია.

განცხადება.

ხუთშაბათს, 6 მაისს, ხვარებთში, უმაღ-
ლაწებებითა სასწავლებლის შენობაში თემის
კამეტეტის ინიციატივით გაიმართება დიდი
საღამო სახალხო მოღვაწის სეესტრი მურეანი-
ბის სსურინის აღსანიშნავათ შექმნილ პროგრამით:

1. მოსახლეობა მოგახსება.
2. „დასჯილი“ დრ. 2 მოქმ. აწუურელინა
3. ლატანია—აღუგურა.
4. პასუხი მსურველთათვის.
დაუკრავს მ უ ს ი კ ა.

ფასები ხელმისაწვლადია.

წმინდა შემოსავალი გადაეცემა ხვარებთის უმაღ-
ლაწებებითი სასწავლებლის შენობის ფონდს.

პრეავსებებით ხვარებთის თემის ბაზემობა.

რიკამტორი—კოლხები.

ამომხმამილი—მუხრბ. სამხარო მრგობს ბაზემობა.

სტამბა აღმქ. ა. კალიტოზიშვილისა ქ. ოზურგეთში.